

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Die Handschriften der Badischen Landesbibliothek in Karlsruhe

Die Reichenauer Handschriften - Die Papierhandschriften. Fragmenta.
Nachträge

Badische Landesbibliothek

Wiesbaden, 1971

Aug. Fr. 29

[urn:nbn:de:bsz:31-8364](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-8364)

5   ñe dñs humilitatis // // // // // // // // // // p haec
                   de manib; munie // // // // // // // // // // et de car
                   ideriis. et de cogitationib. auimae
                   me et de omnib. huius schi c // // // // // // // // // // itatib.
                   serante aetern // // // // // // // // // // ien-

10   .... // // // // // // // // // // ppetuam beatitudinem dignus
                   .... <Mis>sa ad poscendam serenitatem. d dñs qui
                   <Ad te nos dñe clama>ntes exaudi. et aeris serenitatem nobis
                   <tribue supplicantibus ut> qui p peccatis nr̄is iuste adfligimur mi-
                   <sericordia tua praeuenient>e clementiā sentiamus. P Secreta
 15 <Praeuēniat nos q̄s dñe gr>atia tua semp et subsequatur et has ob-
                   <lationes quas pro peccat>is nr̄is nomini tuo consecrandas deferi-
                   <mus benignus adsum>e. ut p intercessionem omnium sanctoꝝ
                   <tuorum cunctis nobis proficiant a>d salutem. p Ad cōmuniōne.
                   <Q̄s omp̄s dñs clēm̄tiā tuā ut inundant>iā coerceas imbriū et hi-
                   laritatē tui uul-

20 <tus nobis impertire digne>ris. p = *Mur.* 208.
Abgelöst aus einem Reichenauer Buchdeckel B. IX. 4, 4 (R. 40).

+ **Fr. 29.** 4 f. (1 c., 26 l.) 217 X 164, s. XI/XII.

1 | 2; 3. * | * 4.

Sacramentarium aus Missale non Romanum. Sabbato sancto: Benedictio cerei et fontis, Ordo catecumenorum. Zum Teil mit Neumen ohne Linien. — Die Rubriken stark verblichen.

Unten abgeschnitten.

1 paraclyto. P Et ego te lineo oleo salutis in Xpisto Ihesu
 <domino nostro>.

Domine sanctę pater om(ni)potens ęterne deus. benedicere et sancti-
 ficare dig-

neris ignem istum. quem nos indigni per inuocationem uni-
 5 geniti filii tui domini nostri Ihesu Xpisti benedicere presumi-
 mus. tu elementissime eum tua benedictione sanctifica. et
 ad profectum humani generis prouenire concede. P. e.

Deus qui filium tuum angularem scilicet lapidem. karitatis
 ignem tuis fidelibus contulisti. productum e silice nostris profu-
 10 turum usibus nouum hunc ignem sanctifica. et concede nobis
 ita per hęc festa paschalia celestibus desiderii inflam-

mari. ut ad perpetua festa purgatis mentibus pertinere ualeamus. P.//////////

Exultet iam angelica turba celorum exultent
 15 diuina mysteria et pro tanti regis uictoria tuba in-
 tantis
 sonet salutaris. Gaudeat tellus irradiata fulgoribus
 et æterni regis splendore illustrata totius orbis se sentiat
 amisisse caliginem. Letetur et mater ecclesia tanti luminis
 adornata fulgoribus et magnis populorum uocibus
 20 hæc aula resultet. Qua propter astantibus uobis fratres karissimi.
 ad tam miram sancti huius luminis claritatem una mecum que-
 so dei omnipotentis misericordiam inuocate. Vt qui me non meis me-
 ritis intra leuitarum numerum dignatus est aggregare lumi-
 nis sui claritatem infundendo cerei huius laudem
 25 <implere perficiat.> P(er) d(nm) nostrum I(hesum Xpistum) filium
 s(uum)
 qui cum eo uiuit et regnat in unitate spiritus sancti deus. P
 omnia secula seculorum Amen>

1' Dominus uobiscum Et cum spiritu tuo. Sursum corda. Habemus
 ad dominum. Gratias agamus domino deo nostro. Dignum.

⊕ quia dignum et iustum est. inuisibilem deum patrem om(ni)potentem
 filiumque eius unigenitum dominum nostrum Ihesum Xpistum. sanc-
 tum quoque

5 spiritum. toto cordis ac mentis affectu. et uocis ministerio
 personare. Qui pro nobis æterno patri Adæ debitum soluit. et ue-
 teris piaculi cautionem pio cruore deterisit. Hæc sunt enim fe-
 sta paschalia in quibus uerus ille agnus occiditur. eiusque san-
 guine postes consecrantur. Hæc nox est in qua primum patres
 10 nostros filios Irrael eduxisti domine de Egipto. quos postea rubrum
 mare sicco uestigio transire fecisti. Hæc igitur nox est que pec-
 catorum tenebras columnę illuminatione purgauit. Hæc
 nox est que hodie per uniuersum mundum in Xpisto credentes
 a uiciis seculi et caligine peccatorum seggregatos. reddit gratiæ
 15 sociatque sanctitati. Hæc nox est in qua destructis uinculis
 mortis Xpistuc ab inferis uictor ascendit. Nihil enim nobis
 nasci profuit. nisi redemi profuisset. O mira circa nos tuę pi-
 etatis dignatio. O inestimabilis dilectio karitatis. ut ser-
 uū redimeres filium tradidisti. O beata nox que sola me-
 20 ruit scire tempus et horam in qua Xpistuc ab inferis resurrexit.

Hęc nox est de qua scriptum est. Et nox ut dies illuminabitur.
 et nox illuminatio in delicijs meis. Huius igitur sanctificatio
 noctis fugat scelera culpas lauat et reddit innocen-

ciam lapsis mestis leticiam. Fugat odia. concordiam parat
 25 <et curuat imperia In> huius igitur noctis gratia suscipe sancte pater in-
 <censi huius sacrificium uespertinum. quod tibi in hac cerei>
 2 oblatione sollempni. per ministrorum manus d<e operibus apum>
 sacro sancta reddit ecclesia. Sed iam columnę hui<us preconia no->
 uimus. quam in honorem dei rutilans ignis acc<endit. Qui li->
 cet diuisus in partes. mutuati luminis det<rimenta non no->
 5 uit. Alitur liquentibus cęris. quas in substan<tiam preciose hu->
 ius lampadi. s. apes mater ęduxit. O uere bea<ta nox quae>
 expoliauit Eęgyptios. ditauit Ebreos. Nox i<n qua terre->
 nis cęlestia iunguntur. Oramus ergo te domine u<t cereus iste>
 in honorem nominis tui consecratus. + ad noct<is huius caligi->
 10 nem destruendam indeficiens perseueret. in od<orem suauita->
 tis acceptus. supernis luminaribus misceatur. F<lammas eius>

I
 lucifer matutinus inueniat. ille inquam lu<cifer qui ne->
 scit occasum. Ille qui regressus ab inferis <humano ge->
 neri serenus illuxit. Precamur ergo te domine. ut n<os famulos>
 15 tuos omnem clerum. et deuotissimum populum u<na cum beatissimo
 papa>
 nostro. iĥ. et gloriosissimo rege nostro iĥ. et an<tistite nostro iĥ>
 cum omni congregatione sanctę Marię. quiete t<emporum conces->
 sa. in his paschalibus festis conseruare dig<neris>.

Benedictio fontis.

20 Deus in adiutorium meum intende ////

Pater noster. Et ne nos i.

Erraui sicut. // uere f

//////////

Om(ni)potens sempiterne deus adesto <magnae pietatis tuae miste-
 25 riis. adesto sacramentis et ad recreandos nouos populos
 quos tibi fons baptismatis parturit spiritum adoptionis
 2' emitte ut quod> nostrę humilitatis gerendum est ministerio. tuę
 <uirtutis im>pleatur effectu. P Per omnia secula secul<orum>. Amen.

{sic per cętera.

<Vere dignum et iustum est aequum et> salutare nos tibi semper
 et ubique gratias agere.

- 5 <Domine sancte> pater om(ni)potens eterne deus. Qui inuisibili poten-
 <tia sacram>entorum tuorum mirabiliter operaris effectum. Et
 <licet nos ta>ntis misteriis exsequendi simus indigni.
 <tu tamen gratiae> tuę dona non deserens. etiam ad nostras preces
 <aures tuae pi>etatis inclinas. Deus cuius spiritus super aquas
 10 <inter ipsa mu>ndi primordia ferebatur. ut uirtutem sanctifi-
 <cationis aq>uarum natura conciperet. Deus qui nocentis mun-
 <di crimina> per aquas abluens. regenerationis speciem
 <in ipsa dilu>nii effusione signasti. ut unius eiusdem ^qi elemen-
 <ti misterio> et finis esset uitii. et origo uirtutibus.
- 15 <Respice domine> in faciem ecclesię tuę. et multiplica in ea ge-
 <nerationes t>uas. qui gratię tuę affluentis impetu letificas
 <ciuitatem tu>am fontemque baptismatis aperis. toto orbe terra-
 <rum gentibus> innouandis. ut tuę maiestatis imperio
 <sumat unig>eniti tui gratiam de spiritu sancto.
- 20 <Qui hanc aqu>am regenerandis hominibus preparatam. ar-
 <cana sui n>uminis ammixtione fecundet. ut sanctifica-
 <tione concept>a ab immaculato diuini fontis utero.
 <in nouam renata> creaturam progenies cęlestis emergat.
 <et quos aut sexu>s in corpore aut etas discernit in tempore
- 25 <omnes in unam pariat gratia mater infantiam Procul ergo
 hinc iubente de domine omnis spiritus immundus abscedat. procul>
 3, 1 tota nequitia diabolice fraudis obsistat. Nihil hic
 loci habeat contrarię uirtutis ammixtio. non insidians
 do circumuolet. non latendo surripiat. non inficiendo
 corrumpat. Iterū tangat. Sit ⁺hec sancta et inno-
 5 cens creatura. libera ab omni inpugnatoris incursu.
 et totius nequitię purgata discessu. Sit ⁺fons uiuus.
 aqua regenerans. unda ⁺purificans. ut omnis hoc la-
 uacro salutifero diluendi. operante in eis spiritu sancto. per-
 fectę purgationis indulgentiam consequantur. Hic faci-
- 10 at ⁺crucem super Vnde benedico te creatura aque per
 deum ⁺uiuum. per deum ⁺sanctum. qui te in principio uerbo se-
 parauit ab arida. Hic ^{or}aquam in IIII partes fundat.
 Et in quatuor fluminibus totam terram rigare precepit.
 Qui te in deserto amaram. suauitate indita fecit esse

15 potabilem. et sitiēti populo de petra produxit. Iterū
 faciat crucem Benedico te et per Ihesum Xpistum filium eius
 unicum dominum nostrum. qui te in Chanā Galileę
 signo admirabili sua potentia conuertit in
 unum. Qui pedibus super te ambulauit. et a Iohan-
 20 ne in Iordane in te baptizatvs est. Qui te unā
 cum sanguine de latere suo produxit. et discipulis
 suis iussit. ut credentes baptizarentur in te dicens.
 ite docete omnes gentes baptizantes eos in no-
 mine patris. et filii. et spiritus sancti.

25 <Haec nobis precepta seruantibus tu deus om(ni)potens
 clemens adesto. tu benignus adspira. Tu has>
 3' simplices aquas. tuo ore benedicto. ut preter naturalem
 emundationem quam lauandis possint adhibere corpo-
 ribus sint etiam purificatis mentibus efficaces. Hic demittat
 cereum. Descendat in hanc plenitudinem fontis.
 5 uirtus spiritus sancti. Hic sufflet tribus uicibus////
 Totamque huius aque substantiam. regenerandi fecundet
 effectū. Hic omnium peccatorum macule deleantur. hic
 natura ad imaginem tuam condita. et ad honorem sui re-
 formata principii cunctis uetustatis squaloribus
 10 emundetur ut omnis homo hoc sacramentum regenera-
 tionis ingressus in uerę innocencię nouam infan-
 ciam renascatur. Finita benedictione subd//////////////////// ñs
 infund// mittatur crisma in fontem una cum oleo et dicat
 ////////////////// benedictionem istam.

15 Fecundetur et sanctificetur fons iste. renascentibus omnibus
 ex eo in uitam eternam. Amen
 ////////////////// fons //////////////////
 //////////////////
 //////////////////

20 ////////////////////// Quis uocaris?
 ////////////////////// Abrenuntias sata-
 ne. Abren Et omnibus operibus eius. Abren Et omnibus
 pompis eius Abren Credis in deum patrem om(ni)potentem
 creatorem celi et terre Credo. Credis et in Ihesum
 25 <Xpistum filium eius unicum dominum nostrum natum et passum. Credo
 Credis et in spiritum sanctum sanctam ecclesiam catholicam remis-
 sionem>

- <.....> Nec te lateat satanas imminere tibi penas.
 <.....> et tormenta. imminere tibi diem iudicii. diem
 <domi>ni. diem qui uenturus est uelut clibanus ardens.
 <in quo ti>bi atque uniuersis angelis tuis eternus ueni-
 10 <et interit>us. proinde dampnate atque dampnande da
 <honorem d>eo uiuo et uero. da honorem Ihesu Xpisto filio
 <eius et spiritui> sancto paraclito in cuius nomine atque uirtu-
 <te precipio> tibi qui cumque es spiritus immundus ut exeas et
 <recedas a>^{a is(2)} ^{a is(2)} ^{ā os(2)} hoc famulo dei. quem hodie dominus noster Ihesus Xpistus
 15 <ad suam sanctam grati>am et benedictionem fontemque baptismatis
 <.....> uocare dignatus est. ut fiat eius templum per aquam
 <regenerati>onis in remissionem omnium peccatorum. in nomine
 <domini nostri I>hesu Xpisti qui uenturus est iudicare ///
 <Effeta quod est adaperire> In odorem sua-
 20 <uitatis.> Tu autem effugare diabole. ap-
 propinquabit enim iudicium dei. Abrenuntias satane. Abr.
 Et omnibus operibus eius. Abren. Et omnibus pombis eivs. Ab̄
 Fuge immunde spiritus da honorem deo ui-
 <uo et uero Et ego linio te oleo salutis in Xpisto Ihesu domino nostro.>
 25 // // // // //
 // // // // //
 Abgelöst aus Aug. CXL.

Fr. 30. 1 f. (1 c., 27 l.) 296 X 152, s. XII.

Missale (Canon Missae).

- <pre>clarę maiestati tuę de tuis donis ac datis.
 <Host>⁺iam puram. Hostiam⁺ sanctam. Hostiam⁺ immacu-
 <lat>⁺am. Panem⁺ sanctum uite eterne. Et⁺ calicem salutis
 <per>petuę. Supra que propitio ac sereno uultu res-
 5 <pi>^{re}cę digneris. et accepta habere sicuti accep-
 <ta> habere dignatus es munera pueri tui ius-
 <ti> Abel. et sacrificium patriarchę nostri Abrahę et
 <qu>od tibi obtulit summus. sacerdos tuus Mel-
 <chi>sedech sanctum sacrificium. immaculatam hostiam.
 10 <Su>pplices te rogamus <om(ni)potens deus> iube hec perferri
 <per> manus sancti angeli tui i<n s>ublime altare tu-